



< Het voormalige gemeentehuis van Sint-Laureins-Berchem.

^ Het schooltje zoals we het vandaag kennen.



Een school voor het dorp

Op 3 september 1908 beslist de gemeenteraad van Sint-Laureins-Berchem een school te bouwen. Eindelijk zullen de kinderen in hun eigen dorp naar de klas kunnen gaan. Tot dan volgden ze lager onderwijs in Oudenaken, of zelfs Vlezenbeek. Beeld je de dagelijkse tocht in van deze kleine kinderen langs slechte wegen ...

De lange weg tot een school

In 1842 stemde het Belgisch parlement een schoolwet waarbij elke gemeente, of groep van dorpen, verplicht werd een lagere school te hebben. In het arme dorp was echter geen geld voor de inrichting van onderwijs. In 1859 wordt door de arrondissementscommissaris te Brussel voorgesteld om een gemeenschappelijke school te bouwen voor Oudenaken, Elingen en Sint-Laureins-Berchem. Maar de gemeenteraad keurt het plan af omwille van de verre verplaatsingen.

Het dorp bundelt uiteindelijk wel de krachten met Oudenaken. Daar wordt in 1875 een schooltje gebouwd en het dorpsbestuur betaalt mee voor onderwijs aan de kinderen van Berchem. Maar in 1907 trekt de provinciale overheid aan de alarmbel: intussen lopen al meer dan 100 kinderen school in Oudenaken. Te veel voor onderwijzer Vander Linden. Er wordt verwezen naar de wet van 1884 waarbij elke gemeente minstens één school moest onderhouden. Niet voor het eerst wordt de slechte staat van de wegen voor de verplaatsingen als argument gebruikt.

Architect Raymond Foucart

Een jaar later is het dan zover: in Sint-Laureins-Berchem wordt een school gebouwd. Architect Raymond Foucart tekent de plannen. In één trek mag hij ook een woonst voor de onderwijzer bouwen en twee plaatsen voorzien als gemeentehuis.

Vandaag vind je langs de Molenborrestraat nog altijd deze gebouwencluster. Het gemeentehuis annex onderwijzerswoning is vandaag een privéwoning. Maar dan wel eentje met twee voordeuren: links was de ingang van het 'GEMEENTENHUIS', zoals de inscriptie in blauwe steen erboven verraadt. Het raam rechts ervan had vroeger diefijzers: om dieven buiten te houden of opgepakte dieven binnen te houden? De rechterdeur gaf toegang tot de onderwijzerswoning.

Ook het schooltje zelf heeft twee toegangsdeuren: één voor jongens en één voor meisjes. Architecturaal zijn er nog grote overeenkomsten met het gemeentehuis, zoals witgeschilde muurbanden, grote vensters voor maximale lichtinval en erboven rondboogfriezen. En een blauwe steen met opschrift 'GEMEENTE SCHOOL'. Na een periode als gemeenschapscentrum wordt hier sinds 2019 opnieuw les gegeven.